

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας : 104 38
Πληροφορίες : Δ. Παπανικολάου
Τηλ. : 210 2125710
Email : dpapanikolaou@minagric.gr

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2021

Αρ.Πρωτ.349/208202

ΠΡΟΣ:

Περιφέρειες Χώρας
- Δ/νσεις Κτηνιατρικής
(να διαβιβασθεί στις αρμόδιες
Υπηρεσίες των ΠΕ & Δήμων)

ΚΟΙΝ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού

ΘΕΜΑ: «Διαχείριση νεκρών ζώων μετά από φυσικές καταστροφές»

Με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν αλλά και συνεχίζουν να πλήττουν διάφορες περιοχές σε όλη τη Χώρα (Ανατολική Αττική, Εύβοια, Ηλεία, Μεσσηνία) αφήνοντας πίσω πέραν των υλικών απωλειών και έναν μεγάλο αριθμό νεκρών ζώων, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα αναφορικά με τη διαχείριση αυτών:

Η διαχείριση των νεκρών ζώων που συλλέγονται μετά από φυσικές καταστροφές, κατά παρέκκλιση της ενωσιακής νομοθεσίας (άρθρο 19.1γ του Κ.1069/2009/ΕΕ)* και μετά από έγκριση και εποπτεία της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής, θα μπορούσε να γίνει:

α) με **ταφή** των νεκρών ζώων σε ειδικά οριζόμενο χώρο, ο οποίος θα υποδειχθεί από τις κατά τόπους αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος VI του Κ.142/2011/ΕΕ* (π.χ. επιτόπου, εντός εκτροφής ή σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής ή σε οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο χώρο για την ταφή ζώων),
ή

β) με τη **συλλογή** των νεκρών ζώων σε κατάλληλους χώρους προσωρινής αποθήκευσης ή/και στη συνέχεια τη μεταφορά και διαχείριση τους σε εγκεκριμένες μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού ή αποτέφρωσης ή μεταποίησης κατηγορίας 1 (Τομείς I, III και IV του πίνακα [Εγκεκριμένες Μονάδες-Εγκαταστάσεις Διαχείρισης ΖΥΠ Ελλάδας \(minagric.gr\)](http://minagric.gr)).

Παρακαλούμε για την άμεση ενημέρωση και συνεργασία με τους πληττόμενους Δήμους ως προς τη διαχείριση των νεκρών ζώων. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
α/α

Χρ. Δηλέ

*Σχετικές παραπομπές στην ενωσιακή νομοθεσία των ΖΥΠ

Άρθρο 19(1γ), Κανονισμός 1069/2009/ΕΕ

Συλλογή, μεταφορά και απόρριψη

1. Η αρμόδια αρχή μπορεί, κατά παρέκκλιση των άρθρων 12, 13, 14 και 21, να εγκρίνει την απόρριψη:

.....

γ) με καύση ή ταφή επιτόπου ή με άλλα μέσα, υπό επίσημη επίβλεψη, που αποκλείουν τη μετάδοση κινδύνων για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, από υλικά της κατηγορίας 1 που αναφέρονται στο άρθρο 8 στοιχείο β) σημείο ii), υλικά της κατηγορίας 2 και υλικά της κατηγορίας 3 σε περιοχές στις οποίες η πρόσβαση είναι πρακτικά αδύνατη ή θα μπορούσε να είναι δυνατή μόνο υπό συγκεκριμένες συνθήκες που θα έθεταν σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια του προσωπικού που πραγματοποιεί τη συλλογή, λόγω των γεωγραφικών ή των κλιματικών χαρακτηριστικών ή λόγω μιας φυσικής καταστροφής, ή στις οποίες η πρόσβαση θα απαιτούσε τη χρήση δυσανάλογων μέσων για τη συλλογή·

Παράρτημα VI, Κανονισμός 142/2011/ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ

Τμήμα 1

Ειδικοί κανόνες για την απόρριψη ζωικών υποπροϊόντων

1. Αν η αρμόδια αρχή εγκρίνει την απόρριψη ζωικών υποπροϊόντων επιτόπου σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, η εν λόγω απόρριψη μπορεί να πραγματοποιηθεί:

α) με καύση ή ταφή στους χώρους από τους οποίους προέρχονται τα ζωικά υποπροϊόντα·

β) σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής· ή

γ) με καύση ή ταφή σε χώρο που ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, με τον όρο ότι ο χώρος βρίσκεται σε επαρκή απόσταση η οποία επιτρέπει στην αρμόδια αρχή να διαχειρίζεται την πρόληψη του κινδύνου για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

.....

3. Η ταφή ζωικών υποπροϊόντων επιτόπου, όπως ορίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, πρέπει να πραγματοποιείται έτσι ώστε αυτά να θάβονται:

α) κατά τρόπο που να εξασφαλίζει ότι σαρκοφάγα ή παμφάγα ζώα δεν έχουν πρόσβαση σε αυτά·

β) σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής ή σε άλλο χώρο χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και με τη χρήση διεργασιών ή μεθόδων που δεν βλάπτουν το περιβάλλον, ιδίως όταν μπορεί να συνεπάγονται κινδύνους για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά και τα ζώα ή μέσω θορύβου ή οσμών.

4. Σε περίπτωση απόρριψης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, οι μετακινήσεις ζωικών υποπροϊόντων από τον τόπο καταγωγής στον τόπο απόρριψης πρέπει να πραγματοποιούνται με τους ακόλουθους όρους:

α) τα ζωικά υποπροϊόντα μεταφέρονται σε ασφαλείς, στεγανούς περιέκτες ή οχήματα·

β) η φόρτωση και η εκφόρτωση των ζωικών υποπροϊόντων γίνεται υπό την εποπτεία της αρμόδιας αρχής, κατά περίπτωση·

γ) οι τροχοί των οχημάτων απολυμαίνονται κατά την έξοδό τους από τον χώρο καταγωγής·

δ) οι περιέκτες και τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζωικών υποπροϊόντων καθαρίζονται και απολυμαίνονται διεξοδικά μετά την εκφόρτωση των ζωικών υποπροϊόντων και

ε) έχουν προβλεφθεί κατάλληλοι συνοδοί για τα οχήματα, έλεγχος της στεγανότητας και διπλό κάλυμμα, κατά περίπτωση.